

opusdei.org

Boh hovorí k ľuďom ako k priateľom (1)

Katechéza venovaná
dogmatickej konštitúcii Dei
Verbum o Božom zjavení. Tento
koncilový dokument nám
pripomína základný bod
kresťanskej viery: Ježiš Kristus
radikálne mení vzťahy človeka
s Bohom.

14.01.2026

**I. Dogmatická konštitúcia Dei
Verbum**

1. Boh hovorí k ľuďom ako k priateľom

Čítanie: Jn 15,15

[Ježiš povedal svojim učeníkom:] „Už vás nenazývam sluhami, lebo sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca.“

Drahí bratia a sestry, dobré ráno!
Vitajte!

Začali sme cyklus katechéz o Druhom vatikánskom koncile. Dnes sa začneme zaoberať dogmatickou konštitúciou *Dei Verbum* o Božom zjavení. Ide o jeden z najkrajších a najdôležitejších dokumentov koncilu

a na úvod nám môže pomôcť pripomenutie si Ježišových slov: „Už vás nenazývam sluhami, lebo sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca.“ (Jn 15, 15). Toto je základný bod kresťanskej viery, ktorý nám *Dei Verbum* pripomína: Ježiš Kristus radikálne mení vzťah človeka s Bohom, odteraz to bude vzťah priateľstva. Preto jedinou podmienkou novej zmluvy je láska.

Svätý Augustín vo svojom komentári k tomuto úryvku zo štvrtého evanjelia zdôrazňuje perspektívu milosti, ktorá ako jediná z nás môže urobiť priateľov Boha v jeho Synovi (Komentár k Jánovmu evanjeliu, Homília 86). Staré príslovie totiž hovorí: „*Amicitia aut pares invenit, aut facit*“, „priateľstvo buď vzniká medzi rovnými, alebo ich takými robí“. My nie sme rovní Bohu, no

Boh sám nás robí podobnými sebe vo svojom Synovi.

Preto, ako môžeme vidieť v celom Svätom písme, v zmluve je prvý moment vzdialenosti, pretože zmluva medzi Bohom a človekom zostáva vždy asymetrická: Boh je Boh a my sme stvorenia; avšak s príchodom Syna v ľudskom tele sa zmluva otvára svojmu konečnému cieľu: v Ježišovi nás Boh robí synmi a volá nás, aby sme sa stali podobnými jemu v našej krehkej ľudskosti. Naša podobnosť s Bohom sa teda nedosahuje prostredníctvom previnenia a hriechu, ako to navrhuje had Eve (porov. Gn 3, 5), ale vo vzťahu so Synom, ktorý sa stal človekom.

Slová Pána Ježiša, ktoré sme si pripomenuli – „nazval som vás priateľmi“ – sú prevzaté práve v konštitúcii *Dei Verbum*, ktorá hovorí: „Týmto zjavením sa neviditeľný Boh

(porov. Kol 1, 15; 1 Tim 1, 17) vo svojej nesmiernej láske prihovára ľuďom ako priateľom (porov. Ex 33, 11; Jn 15, 14 – 15) a stýka sa s nimi (porov. Bar 3, 38), aby ich pozval a prijal do spoločenstva so sebou.“ (č. 2). Boh z *Genesis* už komunikoval s prarodičmi a rozprával sa s nimi (porov. *Dei Verbum*, 3); a keď sa tento dialóg prerušil hriechom, Stvoriteľ neprestal hľadať stretnutie so svojimi stvoreniami a uzatváral s nimi zmluvu. V kresťanskom Zjavení, keď sa Boh, aby nás vyhladal, stáva telom vo svojom Synovi, prerušený dialóg je definitívne obnovený: zmluva je nová a večná, nič nás nemôže odlúčiť od jeho lásky. Božie zjavenie má teda dialógový charakter priateľstva a, ako to býva v skúsenosti ľudského priateľstva, neznesie mlčanie, ale živí sa výmenou pravdivých slov.

Konštitúcia *Dei Verbum* nám pripomína aj toto: Boh sa nám prihovára. Je dôležité pochopiť

rozdiel medzi slovom a klebetou: klebeta zostáva na povrchu a nevytvára spoločenstvo medzi ľuďmi, zatiaľ čo v autentických vzťahoch slovo neslúži len na výmenu informácií a správ, ale na zjavenie toho, kým sme. Slovo má odhaľujúci, zjavujúci rozmer, ktorý vytvára vzťah s druhým. Keď k nám Boh hovorí, zjavuje sa nám ako spojenec, ktorý nás pozýva do priateľstva s ním.

Z tohto hľadiska prvou vlastnosťou, ktorú treba pestovať, je počúvanie, aby Božie slovo mohlo preniknúť do našich myslí a sŕdc; zároveň sme povolaní hovoriť s Bohom, nie aby sme mu oznamovali to, čo on už vie, ale aby sme odhalili seba sami sebe.

Odtiaľ vyplýva nevyhnutnosť modlitby, v ktorej sme povolaní žiť a pestovať priateľstvo s Pánom. To sa realizuje v prvom rade v liturgickej a komunitnej modlitbe, kde nie my

rozhodujeme, čo budeme počúvať z Božieho slova, ale Boh sám k nám hovorí prostredníctvom Cirkvi; okrem toho sa to realizuje v osobnej modlitbe, ktorá sa odohráva vo vnútri srdca a mysle. V dni a týždni kresťana nesmie chýbať čas venovaný modlitbe, meditácii a rozjímaniu. Len keď hovoríme s Bohom, môžeme o ňom aj hovoriť.

Naša skúsenosť nám hovorí, že priateľstvá môžu skončiť nejakým nápadným gestom rozchodu alebo sériou každodenných nepozorností, ktoré rozkladajú vzťah až kým ho nestratíme. Ak nás Ježiš volá, aby sme boli priateľmi, snažme sa túto výzvu neignorovať. Prijmime ju, starajme sa o tento vzťah a zistíme, že práve priateľstvo s Bohom je našou spásou.

Preklad: Zuzana Klimanová

*Prevzaté z: [https://
www.vaticannews.va/sk/...](https://www.vaticannews.va/sk/...)*

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/boh-hovori-k-ludom-ako-k-
priatelom/](https://opusdei.org/sk-sk/article/boh-hovori-k-ludom-ako-k-priatelom/) (19.03.2026)